

Upravljanje projektima kao jedan od ključnih aspekata razvoja poduzetništva na području Slavonije i Baranje

Rešetar, Matea; Štavlić, Katarina

Source / Izvornik: **Proceedings of 6th International Conference "Vallis Aurea" focus on reseach and innovation, 2018, 343 - 353**

Conference paper / Rad u zborniku

Publication status / Verzija rada: **Published version / Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:112:172180>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-22**

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
STUDIA SUPERIORA POSEGANA

Repository / Repozitorij:

[Repository of Polytechnic in Pozega - Polytechnic in Pozega Graduate Thesis Repository](#)

PROJECT CYCLE MANAGEMENT AS ONE OF THE KEY ASPECTS OF ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN THE REGION OF SLAVONIA AND BARANJA

UPRAVLJANJE PROJEKTIMA KAO JEDAN OD KLJUČNIH ASPEKATA RAZVOJA PODUZETNIŠTVA NA PODRUČJU SLAVONIJE I BARANJE

RESETAR, Matea & STAVLIC, Katarina

Abstract: *Project Cycle Management and absorption of funds from the European Union over the past 10 years have become one of the most important development factors. As entrepreneurship is one of the key drivers of economic growth, the aim of this paper is to analyze the success of the absorption of EU funds in the Republic of Croatia but also in region of Slavonia and Baranja with reference to the parallel development of entrepreneurship in this area. Analysis shows growing trend in the number of enterprises in the region of Slavonia and Baranja as well as growing share of absorption of EU funds in this region in relation to the funds spent by the Republic of Croatia.*

Key words: *Region of Slavonia and Baranja, European Funds, entrepreneurship*

Sažetak: *Upravljanje projektima i povlačenje sredstava iz europskih fondova posljednjih 10-ak godina je postalo jednim od značajnijih čimbenika razvoja. Kako se i poduzetništvo smatra pokretačem gospodarskog rasta, cilj ovog rada je analiza uspješnosti povlačenja sredstava Europskih fondova u Republici Hrvatskoj i regiji Slavonija i Baranja s osvrtom na usporedni razvoj poduzetništva na ovom području. Analizom je utvrđen rastući trend broja poduzeća u regiji Slavonija i Baranja, te rastući udio iznosa iskorištenih sredstava iz programa Europske unije u ovoj regiji u odnosu na iskorištena sredstva Republike Hrvatske.*

Ključne riječi: *regija Slavonija i Baranja, fondovi Europske unije, poduzetništvo*

Authors' data: Matea Rešetar, mag. oec., student of Polytechnic in Požega, Vukovarska 17, Požega, resetarmatea@gmail.com; Katarina Štavlić, Ph.D., Polytechnic in Požega, Vukovarska 17, Požega, kstavlic@vup.hr

1. Uvod

Trenutačno stanje gospodarstva Republike Hrvatske (RH) može se opisati kao vrlo turbulentno, ali istovremeno i vrlo nepredvidivo radi okolnosti koje su nastale prvenstveno posljedicom velike financijske i gospodarske krize koja je svoj vrhunac dosegla još 2009. godine. Gledajući bitne makroekonomske pokazatelje kao što su zaposlenost, investicije te prateći stopu rasta gospodarstva, neke zemlje su iskorištavajući odgovore ekonomskih stručnjaka i ekonomske znanosti za rješavanje krize uspjeli izići iz nje, a druge su zapale dublje ili se još uvijek nalaze u prijelaznom periodu. Republika Hrvatska je jedna je od zemalja u razvoju, a ono što kronično nedostaje je prije svega motivacija i zainteresiranost kako političke scene, tako i drugih dionika, za oživljavanjem gospodarstva. Poduzetništvo i razvoj poduzetničke aktivnosti jesu i trebali bi biti ključ uspjeha hrvatskog gospodarstva. Uspješan razvoj poduzetništva i omogućavanje potrebne, prije svega, gospodarske i tehnološke infrastrukture te ulaganja u poduzetničke aktivnosti, direktno utječu na povećanje zaposlenosti, prihoda i profita što s druge strane potiče stvaranje ekonomije sreće, utječe na zadovoljstvo ljudi jednog društva. Nažalost regiju Slavonija i Baranja u posljednjih nekoliko godina obilježio je veliki pad u broju stanovnika, posebice mladih čiji je odlazak iz društva u teoriji nazvan 'odljev mozгова'. Destimulativno okruženje koje karakteriziraju niska stopa zaposlenosti, niske plaće, BDP po glavi stanovnika niži od prosjeka Republike Hrvatske i opće nezadovoljstvo nije obećavajuće za daljnji razvoj poduzetničke aktivnosti, koja opada uslijed manjka motivacije i želje za preuzimanjem rizika. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju (EU) pojavila su se brojna nova područja za ulaganja i brojne mogućnosti ulaganja uz omogućena bespovratna sredstva EU. No, već i prije samog ulaska RH u EU, pojavio se IPA program kao instrument pretprijetne pomoći za razdoblje od 2007. -2013. godine, koji je bio osmišljen kao cjeloviti program s pet komponenti zamjenjujući do tada sve odvojene, parcijalne programe. Tih pet komponenti obuhvaćalo je: pomoć u tranziciji i razvoj institucija, prekogranična suradnja, regionalni razvoj, razvoj ljudskih potencijala i ruralni razvoj, te na taj način pružilo potporu u financiranju aktivnosti u navedenim područjima, a poduzetničke aktivnosti financirale su se gotovo kroz sve komponente. Ta ulaganja su svakako dala zamah gospodarskom stanju, kako u zemlji tako i u regiji Slavonija i Baranja i kao posljedica toga ponovno je oživljeno povjerenje svih dionika, no i dalje nedostaje pravih informacija i edukativnih mjera. Zbog nedostatka relevantnih stručnih i znanstvenih analiza o korištenju sredstava iz programa EU u regiji Slavonija i Baranja (regija SiB), predmet istraživanja ovog rada su mogućnosti korištenja sredstava kroz programe EU za poduzetnike, te je cilj ovog rada pomoću odgovarajućih matematičkih i statističkih metoda analizirati dostupne podatke o iskorištenju sredstava programa EU u RH i regiji Slavonija i Baranja, te donijeti zaključke utječe li upravljanje projektima na razvoj poduzetništva u regiji Slavonija i Baranja. Zbog nedostatnih podataka o broju poduzetnika koji su koristila raspoloživa sredstva iz EU fondova, posebice po županijama, svjesni smo nedostatka utvrđivanja postojanja statistički značajne korelacije između rasta i razvoja poduzetništva i razine

korištenja sredstava iz EU fondova. Navedeno može biti predmetom nekog budućeg istraživanja.

2. Pregled stanja poduzetničke aktivnosti i poduzetničkog okruženja u regiji Slavonija i Baranja

Razina poduzetničke aktivnosti i uspješnost poslovanja poduzeća u nekoj regiji ovisi o različitim unutarnjim i vanjskim čimbenicima poslovanja. Za prikaz pregleda poduzetničkog okruženja regije Slavonija i Baranja navest će se podaci o poduzetničkim potpornim institucijama, te broju poduzeća, obrta i aktivnih trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj i regiji Slavonija i Baranja uzimajući u obzir pet županija sa tog područja: Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Požeško-slavonska i Virovitičko-podravska. Navedeni podaci su prikupljeni iz službenih statistika mjerodavnih državnih institucija i dostupne stručne i znanstvene literature iz ovog područja.

Prema Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, 114/13, 41/14) poduzetničku infrastrukturu čine poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije. Poduzetničke zone su infrastrukturno opremljena područja namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih aktivnosti. Dok, poduzetničke potporne institucije gospodarski su subjekti usmjereni na stvaranje stimulativnog i poticajnog poduzetničkog okruženja i provođenje programa u svrhu razvoja poduzetništva. U tablici 1. su prikazani podaci o poduzetničkim potpornim institucijama u regiji Slavonija i Baranja zaključno s 2016. godinom.

Vrsta poduzetničke potporne institucije	Ukupno u RH	Ukupno u regiji Slavonija i Baranja
Razvojna agencija	52	13
Poduzetnički centar	31	9
Poslovni inkubator	34	11
Poduzetnički akcelerator	3	0
Znanstveno-tehnološki park	3	0
Centar kompetencije	4	1
Ukupno	127	34

Tablica 1. Broj i vrste poduzetničkih potpornih institucija u RH i regiji Slavonija i Baranja u 2016. godini [8]

Osim 34 potporne institucije, u ovoj regiji postoje 24 poduzetničke zone i 3 slobodne zone. Još uvijek nisu osnovani poduzetnički akceleratori i znanstveno-tehnološki parkovi kojima bi se potaknula suradnja znanstvenika i gospodarstvenika u svrhu poticanja konkurentnijeg poslovanja.

Promatrajući strukturu poduzetnika u RH [3] može se zaključiti kako mali poduzetnici predvode poduzetničkom aktivnošću, a trend rasta je i dalje prisutan. Od 2010. do 2015. godine on se povećao za 10%. Najmanje je velikih poduzetnika, ali oni svojom aktivnošću, odnosno prihodima i dalje, uz druge važne čimbenike,

održavaju stabilnost gospodarstva Republike Hrvatske. Broj srednje velikih poduzeća se zadnjih godina nešto smanjio, no gledajući ukupno prisutan je trend rasta broja poduzeća u RH. Najveći broj ljudi zaposlen je u malim poduzećima, no taj broj ide u prilog tomu što je i broj malih poduzeća u RH u porastu. Kod velikih i srednje velikih poduzeća bilježi se trend smanjenja broja zaposlenih, kao što se bilježi i trend smanjenja broja samih poduzeća. U ostvarenim prihodima predvode velika poduzeća, čiji prihodi vremenski dosta fluktuiraju, no zadnjih par godina bilježi se rast. Kod srednje velikih i malih poduzetnika bilježi se kontinuirani rast ostvarenih prihoda.

Analizirajući podatke Hrvatske obrtničke komore i izvješća Državnog zavoda za statistiku [4] prikazane u tablici 2., može se vidjeti da regija Slavonija i Baranja također bilježi rast broja poduzeća i aktivnih trgovačkih društava. Najveći broj trgovačkih društava bilježi se u Osječko-baranjskoj županiji, dok Požeško-slavonska županija ima najmanji broj. Na poduzetničke aktivnosti u pojedinoj županiji svakako utječu i lokalna te regionalna vlast, razne mogućnosti poput poticaja i potpora za ostvarenje poduzetničke aktivnosti, gospodarsko stanje, ali i drugi čimbenici okruženja koji direktno i/ili indirektno utječu na poduzetničku aktivnost. U cjelini, broj trgovačkih društava je nakon ulaska RH u EU (2013) porastao, no nakon 2015. godine, većina županija u regiji Slavonije i Baranje, bilježi pad u broju trgovačkih društava. Najveći broj obrta također bilježi Osječko-baranjska županija, a najmanji Požeško-slavonska županija. Nakon ulaska RH u EU (2013) u svim navedenim županijama broj obrta je počeo značajno opadati. Do pada broja obrta u svim županijama dovela je odluka državne vlasti o pružanju brojnih koristi poduzetnicima otvaranjem prije svega jednostavnih trgovačkih društava.

Županija	Broj aktivnih trgovačkih društava		Broj aktivnih obrta		Udio (%) trgovačkih društava	
	2008.	2017.	2008.	2017.	2010.	2015.
Godina						
Osječko-baranjska	4.169	5.025	4.928	3.735	4,57	6,21
Vukovarsko-srijemska	1.541	1.809	3.229	2.159	1,72	2,27
Požeško-slavonska	707	812	1.159	875	0,75	0,92
Brodsko-posavska	1.648	1.878	3.311	2.038	1,85	2,35
Virovitičko-podravsko	839	993	1.524	1.104	0,97	1,2
UKUPNO RSIB	8.904	10.517	14.151	9.911	9,86	12,95
UKUPNO RH	103.382	118.591	100.777	77.335	100	100

Tablica 2. Podaci o broju trgovačkih društava i obrta po županijama [4]

Ukoliko promatramo udjele trgovačkih društava regije SiB u ukupnom broju poduzeća u RH vidljiv je, kod svih županija, razvidan porast udjela u promatranim godinama. Također, nositelj regije sa najvećim udjelom u ukupnom broju poduzeća, jest Osječko-baranjska županija, dok je Požeško-slavonska županija na začelju. Znatan porast udjela u vremenskom razdoblju od 2010. do 2015. godine bilježi Vukovarsko-srijemska županija zbog brojnih mogućnosti koje sami poduzetnici mogu iskoristiti na tome području od posebne državne skrbi.

3. Kratak pregled mogućnosti kroz programe EU za poduzetnike

Ulaskom RH u EU, otvorile su s razne mogućnosti za financiranje poduzetničkih aktivnosti kroz ESI fondove. ESI (europski, strukturni i investicijski) fondovi dijele se na Europski fond za regionalni razvoj, kohezijski fond, Europski socijalni fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. U svrhu ovog rada najvažnije je napomenuti Europski fond za regionalni razvoj koji je usmjeren upravo na proizvodne investicije s ciljem otvaranja novih radnih mjesta, infrastrukturne investicije te lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Kroz ovaj fond financiraju se aktivnosti koje su, u odnosu na poduzetništvo, vezane uz:

- Produktivna ulaganja koja pridonose stvaranju i očuvanju održivih radnih mjesta, kroz izravne potpore za ulaganja u mala i srednja poduzeća;
- Razvoj unutarnjih potencijala podržavanjem lokalnih i regionalnih razvoja i istraživanja te inovacija. [6]

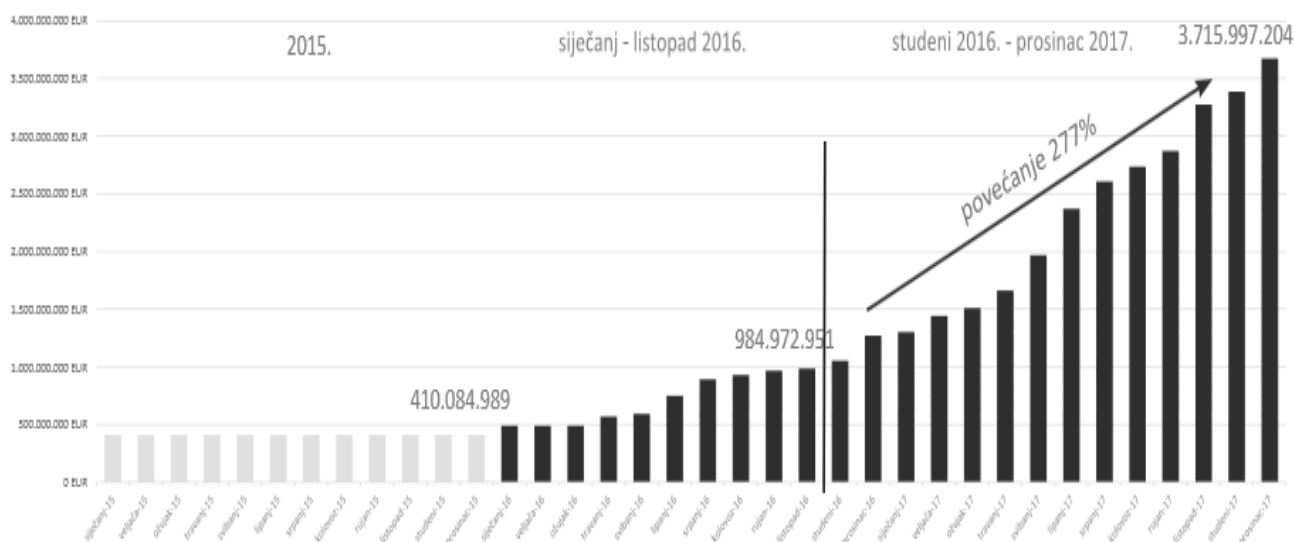
U financijskom razdoblju 2014.-2020., u kojemu se trenutno nalazimo, RH je na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura od čega je čak 8.397 milijardi namijenjeno upravo ciljevima kohezijske politike. Osim ESI fondova, poduzetnicima s područja RH dostupna su i sredstva Programa Unije od kojih je možda najvažnije spomenuti Obzor 2020 – Program EU za istraživanje i inovacije, kao i COSME 2014.-2020.- Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća.

Osobito značajan za regiju Slavonije i Baranje jest „Projekt Slavonija, Baranja i Srijem“ pokrenut je kako bi se osigurano čak 2,5 milijardi eura iz EU fondova između ostalog i za ulaganja u poduzetništvo.

UKUPAN IZNOS UGOVORENIH BESPOVRATNIH SREDSTAVA (u kunama)	
OP Konkurentnost i kohezija	3.141.368.517,08
Program ruralnog razvoja	2.421.079.587,17
OP Učinkoviti ljudski potencijali	457.954.201,43
OP za pomorstvo i ribarstvo	24.500.597,07
OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć	7.761.199,85
Europska teritorijalna suradnja	156.051.731,87
Ukupno ugovoreno	6.208.715.834,47
Ciljani iznos	18.750.000.000,00
Postotak ugovorenih sredstava u odnosu na ciljani iznos (%)	33,11

Tablica 3. Ukupan iznos ugovorenih bespovratnih sredstava od 18.10.2016. do 11.5.2018. [6]

Kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija te kroz Program ruralnog razvoja do sada je u okviru Projekta Slavonija, Baranja i Srijem ugovoreno oko 33% sredstava, odnosno 6,2 milijardi kuna, a ukupna sredstva ugovorena su za razdoblje do 2020. Na raspolaganju je još 12.541.284.165,53 kuna (66,89%) koje je moguće iskoristiti, odnosno ugovoriti do kraja 2020. godine, te je svakako potrebno istražiti ona područja koja zahtijevaju ulaganja i kvalitetno iskoristiti dostupna sredstva. [6]

Slika 1. Ukupno ugovoreno sredstava na razini ESI fondova u programskom razdoblju 2014-2020 (siječanj 2015. – prosinac, 2017.) [6]

Ugovorena sredstva su porasla s 984 milijuna eura s kraja listopada 2016. godine na 3,7 milijarde eura, što je rast od 277%, čime je ugovoreno 35% ukupne alokacije od 10,7 milijardi eura. Najveći porast ugovaranja u iznosu od 482% postignut je u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, budući da je u posljednjih 14 mjeseci ugovoreno 2,2 milijarde eura dok je u prethodnom trogodišnjem razdoblju bilo ugovoreno svega 465 milijuna eura. Stopa ugovaranja za OPKK dosegla je ukupno 40% alokacije. [6]

Obzirom na to da prema makroekonomskim pokazateljima regija SiB je ispod prosjeka RH s većinom pokazatelja [8] zanimljivo je pogledati vrijednosti ugovorenih projekata u tim županijama. Naveden vrijednosti prikazane su u tablici 4.

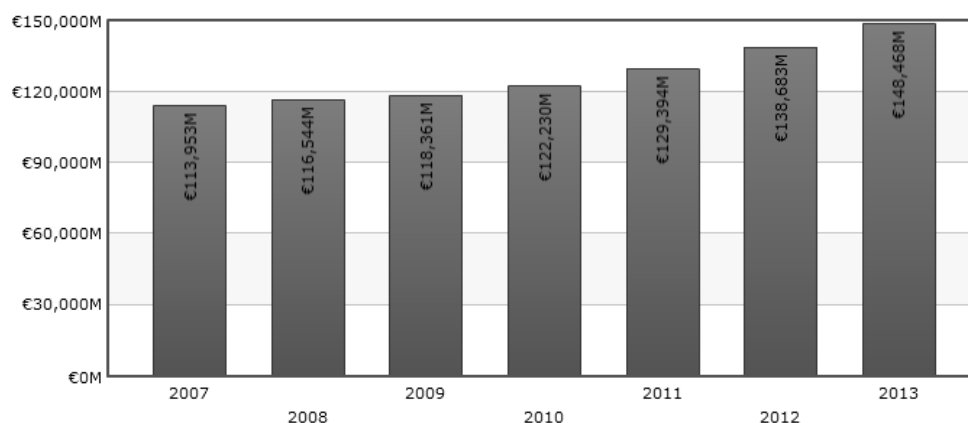
Najveći broj ugovorenih projekata u regiji Slavonija i Baranja je u Osječko-baranjskoj županiji, čemu svakako u prilog ide povoljna poduzetnička infrastruktura, odnosno broj poduzetničkih potpornih institucija na tome području. Vukovarsko-srijemska županija je po broju ugovorenih projekata te dodijeljenih sredstava druga, a slijede ju Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska te Brodsko-posavska županija. Najveći dio sredstava ugovoren je u okviru OP Konkurentnost i kohezija te Programa ruralnog razvoja. Ukoliko se navedeni podaci usporede s podacima u tablici 2. vidljivo je da županije s većim brojem aktivnih trgovačkih društava, obrta i poduzeća i većim udjelom u ukupnom broju poduzeća u RH, imaju i veće vrijednosti ugovorenih projekata.

Županija	Brodsko-posavska	Osječko-baranjska	Požeško-slavonska	Virovitičko-podravka	Vukovarsko-srijemska
OP Konkurentnost i kohezija	221.942.334,06	1.330.274.827,72	536.811.306,57	272.360.984,10	779.979.064,63
Program ruralnog razvoja	79.952.037,17	125.268.536,91	49.099.711,96	25.782.647,94	135.312.438,47
OP Učinkoviti ljudski potencijali	348.250.362,69	940.304.724,17	224.495.711,96	441.422.772,07	466.606.575,57
OP za pomorstvo i ribarstvo	-	11.212.877,22	978.821,53	11.303.038,88	1.005.819,44
OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć	2.975.443,15	2.059.877,56	555.827,21	230.291,38	1.939.760,55
Europska teritorijalna suradnja	8.681.369,01	68.114.568,13	15.175.526,66	30.544.843,43	32.445.173,57
Ukupno ugovoreno po županiji	661.801.546,08	2.477.235.451,71	827.116.346,60	781.644.577,80	1.417.288.832,23

Tablica 4. Ugovoreni projekti po županijama „Projekt Slavonija, Baranja i Srijem“
Izvor: Vlastita izrada autora prema [6]

4. Analiza iskorištenja sredstava EU u Republici Hrvatskoj

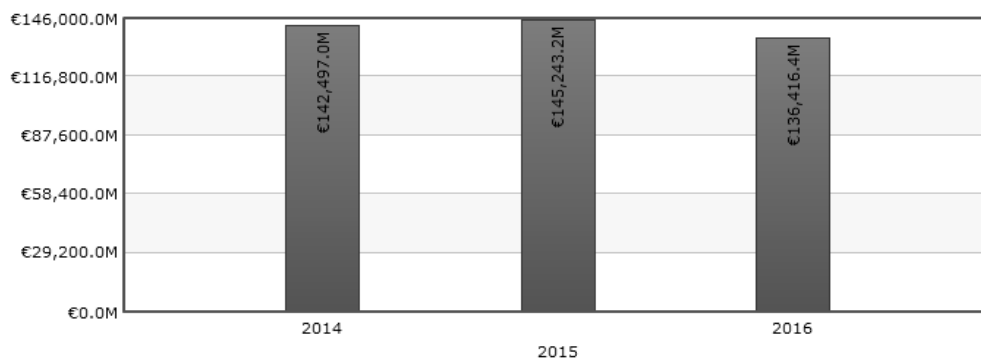
Obzirom na provedenu analizu po zemljama članicama EU, Republika Hrvatska daleko zaostaje za nekim razvijenim zemljama, ali ono što i jest najveći problem je što zaostaje za nekim svojim susjednim zemljama (jednako tako članicama EU), dok su im životni standardi na istoj razini. Podaci koji su se koristili u svrhu ove analize dobiveni su sa službenih stranica Europske komisije. [2]

Slika 2. Prikaz iskorištenja sredstava EU Republike Hrvatske (2007. – 2013.) [2]

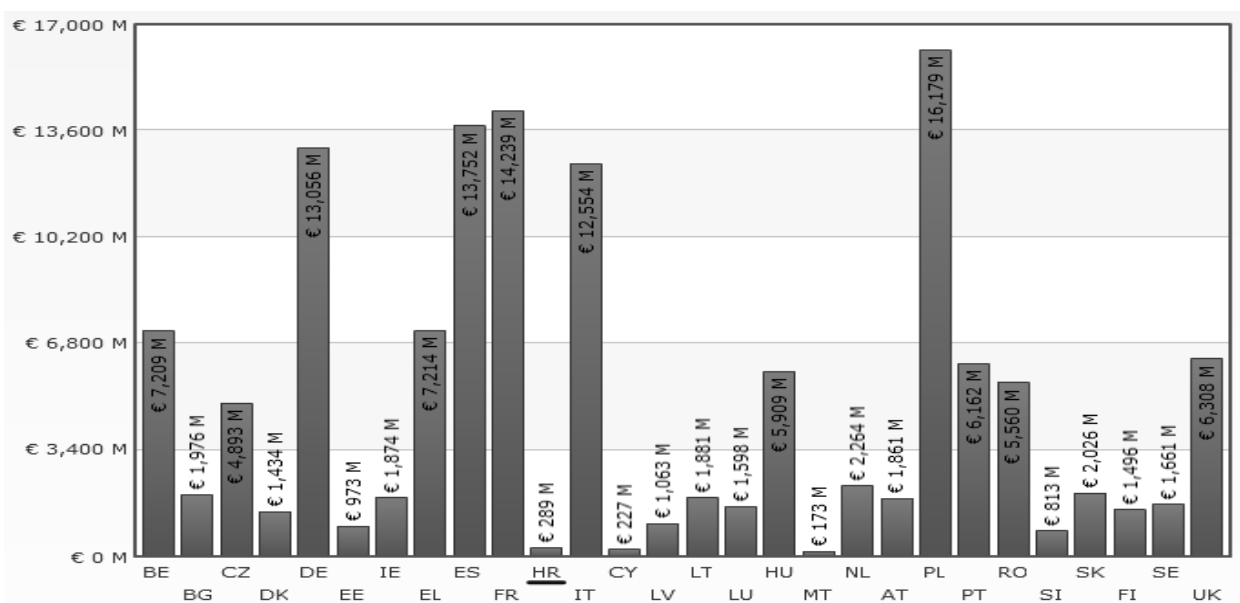
Važno je pozornost skrenuti na to da se od samih početaka korištenja europskih fondova, trend iskorištenja sredstava RH ne smanjuje, već godinu za godinom

povećava. Tako se najveći rast u programskom razdoblju bilježi prelaskom iz 2012. u 2013. godinu.

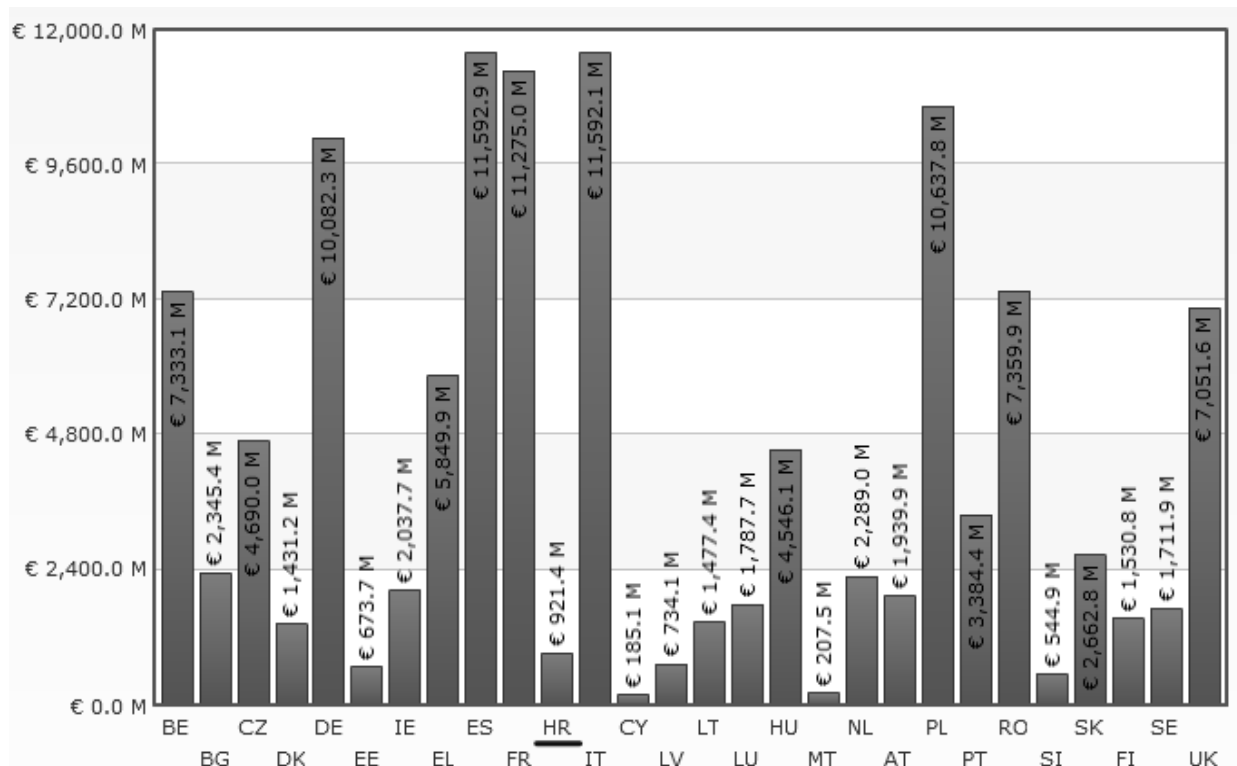
Slika 3. Prikaz iskorištenja sredstava EU Republike Hrvatske (2014. – 2016.) [2]

Nakon 2013. godine, u 2014. RH je ušla sa padom u iskorištenim sredstvima. 2014. godinu obilježava i novo programsko razdoblje, nova pravila te nove strukture natječaja koje je potrebno iznova usvojiti. Radi ulaska u novo programsko razdoblje koje je sa sobom donijelo neke nove izazove, kao i radi učestalih promjena vlasti koje su svakako ostavile negativan utisak na gospodarstvo i politike Republike Hrvatske, od 2013. do 2016. godine zabilježen je pad od gotovo 10%.

Slika 4. Prikaz iskorištenja sredstava po zemljama (EU 2007-2013) [2]

Ono što u programskom razdoblju 2007. – 2013. RH nikako ne ide u prilog jest, da je u odnosu na ostale zemlje članice, iskoristila najmanji broj sredstava, čak i u odnosu na naše susjedne zemlje, poput Mađarske i Slovenije. U iskorištenju sredstava EU u promatranom programskom periodu prednjačila je Poljska.

Slika 5. Prikaz iskorištenja sredstava po zemljama (EU 2014-2020) [2]

2014.godine, u odnosu na prethodno razdoblje, RH je zabilježila znatan skok u iskorištenju sredstava, te u trenutačnom programskom razdoblju prednjači pred nekima od zemalja članica s kojima do sada nije bila u korak, primjerice u ovom promatranom razdoblju prednjači pred Slovenijom. Bugarska i Rumunjska, kao zemlje koje su bile izuzetno nerazvijene, poznate po ogromnoj količini sive ekonomije, su znatno ispred RH po iskorištenju sredstava iz EU.

5. Analiza uspješnosti povlačenja sredstava po županijama (2010. – 2017.) temeljem iskorištenja proračuna

Na temelju dostupnih podataka sa stranica Ministarstva financija [5], a po proračunima lokalnih i regionalnih jedinica samouprave, odnosno prema županijama, gradovima i općinama izvršena je analiza o prikupljenim ukupnim kapitalnim sredstvima od strane Europske unije. U ukupnom proračunu koji je dodijeljen županijama, uzet je u obzir dio prihoda koji se odnosi na kapitalnu pomoć primljenu od strane Europske unije.

U tablici 5. su prikazane kapitalne pomoći primljene od EU po promatranim županijama u razdoblju od 2010. – 2014., te 2014. – 2017. godine. Najveći iznos kapitalne pomoći u promatranim godinama je u Virovitičko-podravskoj županiji, a prati ju Vukovarsko-srijemska. Najmanje ostvarene kapitalne pomoći bilježi se u Brodsko-posavskoj županiji.

Županija	Iznos u kn (2010-2014)	Indeks razvijenosti/13	Iznos u kn (2014-2017)	Indeks razvijenosti/16
Osječko-baranjska	13.185.921,00	46,07	5.350.558,00	96,009
Vukovarsko-srijemska	626.209,00	18,73	26.194.482,00	91,992
Požeško-slavonska	4.517.267,00	33,81	7.531.296,00	93,947
Brodsko-posavska	0,00	18,43	0,00	93,449
Virovitičko-podravska	19.030.832,00	5,56	20.045.996,00	90,666
Regija SiB	37.360.229,00	-	59.122.332,00	-
Ukupno RH	96.802.585,00	-	122.371.842,00	-

Tablica 5. Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU po županijama [izrada autora na temelju podataka 5]

U tablici 6. vidljivi su podaci o iskorištenju županijskih proračuna u odnosu na ukupno iskorištenje proračuna RH u razdoblju od 2010. do 2017. godine.

2010-2014	RH	Županije (%)	Osječko-baranjska	13,62	4,37
	96.802.585,00		Vukovarsko-srijemska	0,65	21,40
2014-2017	122.371.842,00		Požeško-slavonska	4,66	6,15
			Brodsko-posavska	0,00	0,00
			Virovitičko-podravska	19,65	16,38

Tablica 6. Iskorištenje županijskih proračuna (2010-2017) – u odnosu na ukupno iskorištenje proračuna Republike Hrvatske [izrada autora na temelju podataka [5]

U odnosu na ukupno iskorištenje proračuna RH, najveći udio u ostvarenju u razdoblju 2010. – 2014. drži Virovitičko-podravska županija, a u razdoblju od 2014. – 2017. Vukovarsko-srijemska županija.

6. Zaključak

Kao najveći krivci trenutačno nedovoljno poticajnog poduzetničkog okruženja mogu se napomenuti: nedovoljno ulaganja u osiguranje kvalitetne poduzetničke infrastrukture, ali jednako tako i tehnološke infrastrukture koja bi trebala ići u korak sa današnjim, gotovo svakodnevnim, tehnološkim trendovima. Analizom je utvrđeno da postoji veliki broj poduzetničkih potpornih institucija, kako na području RH, tako i u regiji Slavonija i Baranja, ali još uvijek je nedovoljno poduzetničkih akceleratora i znanstveno-tehnoloških parkova čija je osnovna svrha pružiti kvalitetne programe edukacije usmjerene prije svega na poticanje poduzetničke aktivnosti. Posljednjih

godina, a posebice nakon ulaska RH u EU (2013) broj poduzetnika neprestano raste i to proporcionalno rastu ukupno iskorištenih sredstava u smislu provedbe europskih projekata. Rastu i prihodi poduzeća, te broj zaposlenih, kako u RH, tako i u regiji Slavonija i Baranja, koja se polako vraća u život. Rastući trendovi dovode do zaključka da su europski fondovi i uspješno upravljanje projektima financiranim od strane europskih fondova jedni od ključnih aspekata oporavka općeg stanja gospodarstva RH, ali i regije Slavonija i Baranja jer potpore i poticaji koji se nude na korištenje, prije svega poduzetnicima, okidač su za daljnje jačanje poduzetničkih aktivnosti. Ovi rezultati i zaključci mogu biti povod za neka buduća istraživanja, pri čemu bi se trebali uzeti u obzir samo podaci o iskorištenim sredstvima iz EU fondova od strane poduzetnika, a ne i od ostalih javnih i drugih institucija.

7. Literatura

- [1] Centar za politiku i razvoj malih i srednjih poduzeća i poduzetništva (CEPOR). (2017). *Izješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj-2016*. Zagreb
- [2] *European Commission. (2018) EU expenditure and revenue 2014-2020 - Izješća Europske komisije, dostupna na: http://ec.europa.eu/budget/figures/interactive/index_en.cfm. Pristup: 27-04-2018*
- [3] Hrvatska gospodarska komora (2017). *Gospodarska kretanja 2017*. Zagreb
Dostupno na:
<https://www.hgk.hr/documents/gospodarskakretanja030459253b851794d.pdf>.
Pristup: 27-04-2018.
- [4] Hrvatska obrtnička komora (2018). *Trgovačka društva i obrti*. Dostupno na:
https://www.hok.hr/statistika/trgovacka_drustva_i_obrti Pristup: 27-04-2018.
- [5] Ministarstvo financija (2018). *Izješća Ministarstva financija RH, dostupna na: <http://www.mfin.hr/hr/ostvarenje-proracuna-jlprs-za-period-2010-2014>, <http://www.mfin.hr/hr/ostvarenje-proracuna-jlprs-za-period-2014-2016>*, Pristup: 28-04-2018
- [6] Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU. (2018) *Izješće Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU, dostupno na: www.struktturnifondovi.hr*. Pristup: 27-04-2018
- [7] Privredni vjesnik (2017). 400 najvećih hrvatskih tvrtki u 2016. Broj 3991. Dostupno na: <https://issuu.com/nestar/docs/400naj2016> ; Pristup: 12-04 2018.
- [8] Štavlić, K. (2018). *Mikro poduzetništvo – resursi, potencijali i uspješnost*. Veleučilište u Požegi, ISBN: 978-953-7744-32-8, Požega